

Úvod do terminologie

- Investitura
- Spirituália
- Temporália
- Říšská církev
(Reichskirche)

Klášter Cluny

- Založen roku 910 aquitánským vévodou Vilémem
- Nepříliš úrodná oblast
- Vybaven rozsáhlými svobodami

„Clunyjské svobody“

- Imunita samosprávní
- Imunita soudní
- Imunita majetková
- Možnost odvolat se ke svatému Petru

„*Libertas ecclesie*“

a

Stolec svatého Petra

1002–1046

- Po smrti Oty III. (1002) oslaben přímý vliv císařské moci na italské půdě
- Sílicí hlas římských patricijských rodů Tusculů a Crescentiů

Tusculští papežové

Benedikt VIII. (1012–1024)

Jan IX. (1024–1032)

Benedikt IX. (1032–1044)

1044–1045

- Nepokoje v Římě, dosazen Silvestr III.

1045

- Benedikt IX. nechal Silvestra III. vyhnat,
- Poté prodal úřad Řehořovi VI.
- Zároveň odmítl odstoupit

Schizma

Benedikt IX., Silvestr III., Řehoř VI.

Synoda v Sutri (1046)

Reformní papežové:

Kliment II. (1046–1047)

Damasus (1048)

Benedikt IX. (1047–1048)

Lev IX. (1049–1053)

Stabilizována kurie

7 biskupů

28 kněží

18 jáhnů

- Svolávání pravidelných synod

Okruh spolupracovníků

Humbert ze Silva Candida

Fridrich Lotrinský (Alexandr II.)

Hildebrand (Řehoř VII.)

„Normanská“ otázka

- Civitate 18. června 1053

- Velký rozkol 1054

- Konkordát z Melfi 1059

- Jihoitalská léna sv. Petra

Řehoř VII.
(1073–1085)

1047/1073

- Hildebrand (kardinál)

1073

- Zvolen lidem, jeho volba byla zpochybněna rádci Jindřicha IV.

1075

- *Dictatus papae* (27 tezí)
- Exkomunikace Jindřicha IV.

1077

- Canossa

1080

- Druhá exkomunikace Jindřich IV.

1084

- Římská jízda Jindřicha IV.
- Řehoř VII. pod ochranou Normanů

1085

- Smrt v Salernu

„Pout' do Canossy“

1065

- Jindřich IV. prohlášen za dospělého

1070 – 1073 – 1075

- Spor s Otou z Northeimu, začátek saských válek

1076

- Exkomunikace Jindřicha IV.

1077

- Pout' do Canossy (smír s papežem)

- Část knížat odepřela poslušnost

- Volba protikrále

Rudolf Švábský

(1077–1080)

Heřman ze Salmu

(1081–1088)

Konkordát wormský

23. září 1122

(Pactum Calixtinum sive Heinricianum)

1105

- Stání na Řezně, internace Jindřicha IV. v Utrechtu

1111

- Římská jízda Jindřicha V., jednání s papežem Paschalem II.

1122

- Konkordát potvrzen na dvorském sjezdu v Bamberku

1123

- Kalixt II. jej nechal schválit Prvním lateránským koncilem

Základní pravidlo:

- Na území severně od Alp císař nejprve propůjčil temporália, poté papež udělil spirituália

- Na území jižně od Alp papež nejprve propůjčil spirituália, poté císař udělil temporália

**„Teritorializace“
římsko-německé říše**